

Sygn. akt: III U 1728/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 grudnia 2013r. w O.

sprawy z odwołania G. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne

na skutek odwołania G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 16.10.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje G. K. prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego od dnia 1 września 2013 roku,
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 1728/13

UZASADNIENIE

G. K. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 16.10.2013r., nr (...), odmawiającej jej prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W uzasadnieniu wskazała, że wbrew stanowisku organu rentowego art. 4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych nie wymaga, aby stosunek pracy został rozwiązany w trybie art. 20 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 1, art. 27 ust. 1 i art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela, niezbędnym warunkiem jest zaś rozwiązanie stosunku pracy na wniosek nauczyciela, a ten warunek został spełniony.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że ponieważ stosunek pracy G. K. ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno- (...) został rozwiązany na wniosek pracownika na mocy porozumienia stron, nie

zostały spełnione przesłanki wymagane do przyznania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, określone w art. 20 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 1, art. 27 ust. 1 i art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela.

Biorąc powyższe pod uwagę organ rentowy stwierdził, że G. K. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, dlatego zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

G. K. w dniu 02.09.2013r. złożyła w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Po jego rozpoznaniu ZUS w dniu 16.10.2013r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił jej prawa do tego świadczenia wskazując, że nie spełnia przesłanek określonych w art. 4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

Zdaniem Sądu odwołanie G. K. od decyzji ZUS z 16.10.2013r. jest zasadne.

Ponieważ odwołująca (ur. (...)) w dacie składania wniosku ukończyła 55 lat, powinna spełniać przesłanki określone w art. 4 ust. 1-2 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22.05.2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

Zgodnie art. 4 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego przysługuje kobiecie, która ukończyła 55 lat, ma okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć i rozwiązała stosunek pracy.

Zgodnie zaś z art. 4 ust. 2 w/w ustawy nauczycielom spełniającym warunki określone w ust. 1 pkt 1 i 2 świadczenie przysługuje również w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r.

Poza sporem jest, że G. K. osiągnęła wymagany wiek i staż pracy. Przedmiotem sporu było natomiast to, czy sposób rozwiązania stosunku pracy z jej ostatnim pracodawcą odpowiada wymogom określonym w art. 4 ust. 1 pkt 3 w/w ustawy.

Z akt ZUS wynika, iż ostatnim pracodawcą odwołującej był Specjalny Ośrodek Szkolno- (...) w O.. W świadectwie pracy z tego zakładu wskazano, iż stosunek pracy między stronami ustał wskutek rozwiązania na wniosek pracownika w związku z przejściem na nauczycielskie świadczenie kompensacyjne (k. 12 akt ZUS).

Pracodawca odwołującej w piśmie z dnia 29.09.2013r. wskazał dodatkowo, iż stosunek pracy rozwiązano na podstawie art. 30 § 1 ust. 1 kp na wniosek pracownika na mocy porozumienia stron (k. 19 akt ZUS).

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uznał, iż taki sposób rozwiązania umowy o pracę nie spełnia wymogów określonych w art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 4 ust. 2 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż stosunek pracy powinien być rozwiązany na wniosek nauczyciela na podstawie art. 20 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 1, art. 27 ust. 1 i art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela.

Rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od interpretacji sformułowania „rozwiązali stosunek pracy”, zawartego w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

W doktrynie wyrażono stanowisko, iż ustawodawca używając sformułowania "rozwiązali stosunek pracy" (zamiast np. "rozwiązano z nimi stosunek pracy") zamierzał wyrazić, iż chodzi o rozwiązanie stosunku pracy z inicjatywy nauczyciela. Taką inicjatywą może być np. złożenie wypowiedzenia lub wniosku o rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest spełniony, jeśli to dyrektor szkoły złożył

wypowiedzenie lub też z jego inicjatywy stosunek pracy został rozwiązany w drodze porozumienia stron. (tak D.N., Sł.P.. 2011/3/1-7, Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, teza 5).

G. K. w toku postępowania wykazała, że stosunek pracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-m w O. został rozwiązany na jej wniosek i to ona była stroną inicjującą rozwiązanie umowy o pracę. Wynika to jednoznacznie ze świadectwa pracy i pisma pracodawcy z 27.09.2013r., znajdujących się w aktach ZUS. Także w aktach osobowych odwołującej znajduje się pismo, datowane na 25.06.2013r., w którym G. K. wnosi o rozwiązanie z nią stosunku pracy z dniem 29.07.2013r., co dodatkowo potwierdza treść w/w pisma zakładu pracy i świadectwa pracy.

Wbrew stanowisku organu rentowego, ustawa o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych nie wymaga rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Stosunek pracy nauczyciela, tak jak każdy stosunek pracy, może zostać rozwiązany również za porozumieniem stron i z tej możliwości skorzystała właśnie odwołująca (art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela). Co więcej, w jej przypadku tylko rozwiązanie za porozumieniem dawało możliwość ustania stosunku pracy w każdej dowolnej dacie - ustalonej przez strony. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem następuje bowiem z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem (art. 23 ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela).

Ustawa o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych mówi ogólnie o rozwiązaniu stosunku pracy, nie wskazuje natomiast żadnych konkretnych przyczyn, które mogłyby stanowić podstawę do złożenia przez pracownika wniosku o rozwiązanie stosunku pracy, dlatego tylko od pracownika zależy, jakimi przesłankami będzie kierował się składając wniosek o rozwiązanie stosunku pracy.

Zauważyć trzeba też niekonsekwencję organu rentowego, gdyż w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wskazuje, że z jednej strony dopuszcza możliwość rozwiązania stosunku pracy na wniosek nauczyciela za porozumieniem stron, a jednocześnie nie uwzględnia takiego właśnie sposobu ustania stosunku pracy odwołującej.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż G. K. wykazała, że jej stosunek pracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno- (...) w O. ustał z dniem 29.07.2013r. i został rozwiązany na jej wniosek, bowiem to ona była stroną inicjującą rozwiązanie stosunku pracy. Została wobec tego spełniona przesłanka określona w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych i tym samym wszystkie warunki wymagane do przyznania odwołującej dochodzonego świadczenia.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z 16.10.2013r. i przyznał G. K. prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego od 01.09.2013r., tj. miesiąca złożenia wniosku.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie, czy został spełniony warunek rozwiązania stosunku pracy, określony w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Zdaniem Sądu organ rentowy miał wszystkie potrzebne dokumenty pozwalające na ustalenie spełnienia w/w warunku. Dysponował bowiem zarówno świadectwem pracy, jak i pismem pracodawcy wyjaśniającym podstawę ustania stosunku pracy odwołującej, dokonał natomiast nieprawidłowej interpretacji tych dokumentów i przepisu art. 4 ust.

1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Wprawdzie Sąd w toku postępowania uzyskał akta osobowe odwołującej, lecz nie dostarczyły one nowych danych, gdyż potwierdziły jedynie to, co już pracodawca wskazywał organowi rentowemu w piśmie z dnia 29.09.2013r.

W tej sytuacji należy uznać, że ZUS ponosi odpowiedzialność za nieustalenie spełnienia wszystkich przesłanek wymaganych do przyznania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.